

Nový GIMP

Nedávno sa na internete objavila dlho očakávaná nová verzia programu GIMP. Čo nové prináša, sa dozviete v nasledujúcom článku. Program nájdete na Chip CD tak vo verzii Windows, ako vo verzii pre operačný systém Linux.

GIMP (GNU Image Manipulation Program) je voľne dostupný program pre spracovanie a tvorbu rastrových obrázkov. Vznikol, ako mnoho podobných open-source projektov, na univerzite v Berkeley. Zaslúžili sa o to dvaja študenti, Spencer Kimball a Peter Mattis. Prvá oficiálna verzia bola uverejnená na začiatku roku 1996. GIMP je k dispozícii zdarma a existuje vo verziách pre rôzne platformy (najznámejšie z ich sú Linux a Windows). Na GIMP sa dnes pozerá ako na alternatívu komerčného programu Adobe Photoshop, s tým rozdielom, že GIMP môžete na internetu získať zdarma a za program Photoshop zaplatíte viac ako 20 000 Kč. Aj keď program GIMP nemožno na 100 % porovnať s Photoshopom, nájde veľmi dobre uplatnenie napríklad pri tvorbe webovej grafiky.

ČO JE NOVÉ VO VERZII 2.0?

Už pri spustení vás GIMP 2.0 privíta novým logom a farebným panelom s ikonami základných funkcií. Ten je teraz spojený s panelom aktuálne zvolenej funkcie. Panel s vrstvami, kanálmi a cestami je spojený s panelom obsahujúcim záložky so vzorkami, štetcami a prechodmi. Na paneli s vrstvami pribudla nová záložka "história", ktorá zachytáva všetky zmeny uskutočnené na danom obrázku. Každá zmena je popísaná, takže nie je problém vrátiť sa o niekoľko krokov dozadu, resp. dopredu. Je to nepochybne výhoda oproti staršej verzii programu, kde ste prehľad nad históriou vôbec nemali.

Ďalšou viditeľnou zmenou je menu. Zachované zostali aj pôvodné spôsoby zobrazenia, teda zobrazenie na pravý klik myši a klik na ikonu v ľavom hornom rohu. Pribudlo menu v hornej časti obrazovky pod stavovým pruhom pracovného okna (zrejme inšpirácia z Photoshopu). Nové menu má však trochu rozdielne rozloženie jednotlivých funkcií, a tak chvíľu potrvá, než si naňho zvyknete. V každom menu (vedľa jednotlivých funkcií) teraz nájdete farebné ikony, ktoré znázorňujú danú funkciu. Pôvodný nástroj Transform Tool bol rozdelený na štyri samostatné nástroje (otočenie, zmena veľkosti, naklonenie a perspektíva), prístupné z hlavného okna programu. GIMP štandardne podporuje formáty XCF, BMP, C-Source, CEL, DICOM, FITS, FLI, GBR, Gicon, GIF, GIH, gzip, Header, HRZ, HTML, JPEG, PAT, PCX, PIX, PNG, PNM, PostScript, PSD, SGI, SUNRAS, TGA, Tiff, XBM a XWD. Pribudla nová podpora pre formát GIF. Prepracovaná bola metóda drag & drop (ťahaj a pusti). Okno Color Selection teraz obsahuje aj záložku pre miešanie farieb CMYK. Nástroj Text Tool vám po novom umožní načítať text zo súboru.

Okrem uvedeného ma pri štarte prekvapila rýchlosť, s akou sa načítali jednotlivé skupiny štetcov, vzoriek, prechodov a externých zásuvných modulov. Možno je to len môj osobný dojem, ale GIMP teraz naštartuje za podstatne kratší čas. GIMP je plne lokalizovaný tak do českého, ako aj slovenského jazyka, takže bežný užívateľ by nemal mať problémy ho použiť. Pre spustenie programu GIMP je potrebná inštalácia knižnice gtk+-2.2.4 alebo vyššej.

Zmien v programe určite možno nájsť ešte oveľa viac. Snáď každá funkcia zaznamenala nejaké, i keď len malé rozšírenie. Najjednoduchšie sa o tom presvedčíte tak, že si GIMP 2.0 sami vyskúšate (inštalačné súbory pre Linux i Windows nájdete na Chip CD v rubrike Zkuste si sami).

KDE NÁJDETE GIMP?

Program GIMP nájdete na domovskej stránke www.gimp.org. Ak máte záujem o verziu pre operačný systém Windows, potom zamierte na stránky www2.arnes.si/~sopjsimo/gimp alebo www.wingimp.org. Bezpochyby možno doporučiť aj výborný český GIMP-portál www.gimp.cz. Portál obsahuje veľa užitočných rád, návodov a článkov, ako v programe GIMP urobiť to či ono. V sekcii Ke stažení nájdete vždy aktuálnu verziu ako pre operačný systém Linux, tak pre Windows.

Pokiaľ máte záujem o kvalitný materiál zaoberajúci sa programom GIMP, môžem vám doporučiť knihu Jakuba Steinera "GIMP ilustrovaný průvodce", ktorú vydalo vydavateľstvo Neocortex. Kniha rozoberá témy ako autoškola GIMPu, pasívne operácie, výbery, kresliace nástroje, transformácie, vrstvy, farby a farebné modely, štandardné filtre, GIMP a WWW. Posledná kapitola sa venuje problematike animácie. O tom, že knihu písal skutočný odborník, sa presvedčíte veľmi jednoducho - stačí, ak zamierite na jeho webovú stránku <http://jimmac.musichall.cz>. Autor knihy pracuje vo firme Ximian ako popredný grafik.

Jednoduchšie prístupnou knihou, ktorú nájdete zdarma dostupnú na internetovej adrese <http://gimp-savvy.com/BOOK/index.html>, je kniha Careyho Bunksa "Grokking the GIMP". Podrobne popisuje jednotlivé vlastnosti a funkcie programu GIMP. Ďalšou knihou dostupnou zdarma na <http://freebooks.by.ru/view/Gimpln24h> je "Gimp za 24 hodín" - ide o on-line učebnicu. Ďalšie linky na tému GIMP nájdete na stránke <http://surf.wz.cz/gimp>.

Peter Gašparovič